جەتىندە «تورت رەت شىعاتىن

قازاقستان ورتالىق كەڭەس كامىيتەتى مەن ايماقتىق ر.ك.پ. كامىيتەتىنىڭ گازەتى

ەڭبەكشى قازاق

Кзыл Орде, Ред. газеты „ЭНБЕКШИ КАЗАК" :ادرەسى

باسقارما: قىزىل - ورداda، بۇرىنعى پوشتانىڭ ۋيىندە.

Энбекши Казак

Орган ЦИК и Крайкома Р.К.П. (б) Казреспублики

1921 جىل 7 نويابىردە شىعا باستادى

جەكە ساني 5 تيىن.

گازەت باعاسى

ۇش ايعا	1 سوم 45 تيىن.
التى ايعا	2 » 80 »
ءبىر جىلعا	5 » 50 »

كەمى 10 داناسىنان بىرىگىپ الۋشى جۇمىسكەر، كەدەي ۇيىمدارىنىڭ مۇشەلەرىنە 20 % كەمىتىلەدى.

ءبىر جۇزىنىڭ ەكىلىكتەرى ءبىر تەڭگەدەن

جارنامالار باعاسى.

1 ءنشى بەتتە بەتىت جولى	50 تيىن
باعانا ارلىعىندا بولسا	65 تيىن
سوڭعى بەتىندە	30 تيىن
جوعالعان دا كۇزەتتەرگە	50 تيىن

قالىق كەمىرلەر كەڭەسىنىڭ 24 ءنشى جىلعى 11 ءنشى اپرەلدەن 6 - ءنشى ۋيىندەگى شىعارعان قاۋلىسى بويىنشا جارنامالاردان 10 پروسەنت نالوگ الىنادى.

بۇگۇنگى ساندا:

جەرگىلىكتى ورىندار باسشىلىعىن كۇشەيتسىن.

ەل شارۋالارى وزدەرىنىڭ كۇندەلىك شارۋاشىلىقتارى مەن بىرگە باسقا كەرەكتەرىندە جارىققا شىعارىپ ۋسىرۋعا اسا شابان كەلەدى، ۋيتكەنى، كوبىنە شارۋاشىلىقتان قولدارى بوسامايدى. ونىڭ ۋستىنە، كازىرگى كەرەكتى جۇمىستاردىڭ ءبارىندە قازاق ۋسىرىنە جاڭا نارسە، ۋيىم دۇكەنىن اشىپ ساۋدا قىلۋ، مەكتەپ اشىپ بالا وقىتۋ، تىراكتور مەن جەر جىرتۋىنىڭ ءبارىندە قازاق جاڭا كورىپ جۇر. ءبىراق، جاڭا ەكەن دەپ بۇلاردان ۋركىپىپ، بۇلاردىڭ پايدالى ەكەنىن، بۇلارسىز كۇن جوعىن ءبىلىپ وتىر. ەلدىڭ باز بىرەۋلەرى جاڭانى ءبىر شىعىپ تا كۇن كورگەن؛ ن كەڭەستىڭ نە كەرەگى بار» دەمەيدى؛

قوستانايدا كۇزىرىنسىندەگى مەكتەپتەردىڭ جايى باسىلىپ وتىر. ارنايىپ سالعان ۋيلەرى بولماعاندىقتان مەكتەپتەردىڭ كوبى بايلاردىڭ ۋيىن جالعا الىپ وقىتقان ەكەن، مەزگىلى مەن پاتەر اقشاسى بەرمەگەندىكتەن ۋيىنەن مەكتەپتى قۋىپ، وقۋعا كەدەرگى قىلعان بايلاردا بولعان. سۇيتكەن ەل بىيىل تاعى مەكتەپ سالا الماي قالعان!

بۇل نەنى كورسەتەدى؟

- بۇل - جەرگىلىكتى ۇيىمداق، بولىستىق كەڭەستەردىڭ، پارتيا ۇيالارىنىڭ ەل جۇمىسىنا ءمان بەرىپ كەرىسىپ، باسشىلىق قىزمەتىن وتەيالمايتىنىن كورسەتەدى. بىز دەگى قىزۋ جۇمىستىڭ ءبىرى - وقۋ جۇمىسى. ۇكىمەت كۇشىنىڭ كوبىن [illegible]

قىتاي وقيعاسى تۋرالى قاراقان جولداستىڭ پىكىرى.

[illegible]

سىرتقى ەلدەردە

اۋروپانى تىنىشتاندىراتىن ءبىتىم شارتتارى.

انگلىيەنىڭ سىكىشىل گازەت، جورنالدارى شەبەرلەن مەن ءبىرىباتنىڭ باس قوسقانى، اۋروپادا تىنىشتىق ساقتاۋ تۋرالى انگلىيە مەن پىرانسيانىڭ پىكىرى ءبىر جەرگە قويىلۋعا سەبەب بولدى - دەگەندى جازادى.

«تايمس» گازەتى: «تىنىشتىق ساقتاۋ شارتتارى ءبىر ازعا دەيىن بالىپى جويا بولۋعا جارايتىن بولدى» دەيدى.

«دەيلى تەلەگراف»: «الىدە سوزدىڭ اياعى بار، ۋيتكەنى انگلىيەنىڭ سوعىسقا قاتىسۋى گەرمانيانىڭ كۇن شىعىس جاعىن ابدان تىنىشتاندىرۋ شەشىلە قويعان جوق» دەيدى.

«مانچەستىر گاردىن»: شەبەرلەن ءبىرىباتنىڭ ايتقانىن ەستەيتى، تىنىشتىق ساقتايتىن ءبىتىم شارتتارىنىڭ نەگىزى پىرانسيا وبلاب جۇرگەن بەرىل «بەلەمى بولاتىن بولدى» دەپ جازادى.

ءبىر جەرەمەن شىققان جوق.

انگلىيەنىڭ سىرتقى ءىس مينيستىرىنىڭ قابارىنا قاراعاندا شەبەرلەن مەن ءبىرىباتتىڭ گەرمانياعا جىبەرىلەتىن پىرانسۋز جاۋابى تۋرالى ءبىر پىكىرگە كەلىسىپ، تالاس ماسەلەلەر ءالى شەشىلگەن جوق. گەرمانيا ەندى جاۋاپ قايىرىپ داۋلاساتىندىعى بولىپ جاۋاپ تۇيىقتاۋ جازىلمان.

بىرىبان رازى.

جورنالىستەر مەن بولعان اڭگىمەسىندە ءبىرىبان شەبەرلەن مەن باس قوسۋى كوڭىلدەگىدەي بولىپ شىققان جاقىن ارادا گەرمانياعا جىبەرىلەتىن نوتانى ۇكىمەت قاراۋىنا بەرەتىنىن بىلدىرگەن.

گەرمانيانى مەنەنتەندىرمەيدى.

لوندوننىڭ قابارىنا قاراعاندا بىرىبان مەن شەبەرلەن باس قوسقاندا گەرمانيانى اۋروپانى تىنىشتاندىراتىن ءبىتىم شارتىنا زورلاپ قول قويعىزۋدى ءسوز قىلعان جوق. گەرمانيا مەن كەڭەسىپ وتىرىپ سوزگە كەلمەك. گەرمانياعا جىبەرىلەتىن نوتا گەرمانيانى رەفاقاتتار مەن بىرىگۋگە شاقىرادى. نوتا شەشىلىك رەتى مەن ينستسكە ۇكىمەتىنىڭ بولۋ جاعىن ويلاپ جازىلماق.

دۇرىس تابقان.

انگلىيە ۇكىمەتى شەبەرلەن مەن ءبىرىباتنىڭ باس قوسىپ كەلىسكەندەگىلەرىن قالپى مەن ماقۇلداعان.

امەريكە مەن گەرمانيا اراسى.

سوعىس ۋاقىتىندا امەريكەنىڭ قولىنا ءتۇسىپ كەتكەن گەرمانيا مۇلىكتەرى بار. باعاسى 350 مۇليون دوللور تارادى. گەرمانيا مەن انگلىيەنىڭ اراسىنداعى ءبىتىم شارتتارى بويىنشا، ەندى گەرمانيا امەريكەنىڭ سوعىس ۋاقىتىندا كورگەن زيانىنداردىڭ تولەمى، قايتارىلماق ەكەن. ەندى گەرمانيا داۋىس جوباسى بويىنشا سوعىس شىعىنىنىڭ ءبارىن تارتىپ بولىمشى مۇلىكتەرىمىزدى قايتارىپ بەر دەپ جاتىر.

پۋستامەن قەنىنىڭ گەندەنبورك بەن جۇزدەستى.

ەستونيا سىرتقى ءىس مينيستىرى پوستا مەن ەستونيانىڭ گەرمانياداعى ەلشىسى قەنىنىڭ گەندەنبورگ بەن كورىسكەن.

گرەتسيەدە (يونانىدا) جاڭا تاۋ.

نيورا اراليندا ءتۇتىپ قالعان وتتى تاۋ قايتادان جانا باستادى. ۇكىمەت ماڭىنداعى ەلدى قۇتقارۋعا كىرىستى.

تۋرالى ايتپايتىن بولسا، وعان ءبىز ماقتانامىز.

ەندى قىتايداعى ءبىرى ماسەلەكەتتەردىڭ بەلىنىڭ ۋستىن قىزمەتىنا قاراپ تۇرۋعا تۋرا كەلەدى.

قىتاي باسپا سوزدەرى شەت مەملەكەتتەرىنىڭ باياعىنى كازىردە نەشە تۇرلى قىلىپ سوگىپ، نەشە تۇرلى قارعىستى جىبەرىپ جاتىر. بۇل بۇرىن ءمۇش ءبىر كورىلمەگەن ءدى. شەت مەملەكەتتەردىڭ ەلشىلەرى قاتا نارازىلىق بىلدىرسەدە، تۇككەسەيى بولعان جوق. قىتاي ۇكىمەتى قالقتى توقتاتىپ، گازەتتەرگە ەسەپتى نەگە جازاسىن؟» دەۋدەن ءبىر جولاتا قالدى. رەسمىنە باتا تۇرعان «داۋىردە قىتايداعى شەت مەملەكەتتەر قاتا دەگەن مەن ءوز ارا تىل تاۋىپ، بىرىنە ءبىرى تۇسىنە كەتۋشى ەدى.

كازىردە شەت ەلدىڭ وكىلدەرى بىرىنە ءبىرى تۇسىنبەيدى. بۇل قىتاي جەرىندە جۇرگەن ءىلىپ ءوتىلگەن ءىلىمىنىڭ قۇلاۋعا جاقىنداعانىن كورسەتەدى.

قىتاي ۇكىمەتىنىڭ تۇرالاۋ ويلانباسىنان شەت ەلدەردىڭ ەلشىلەرىنە ەكى ولگە بىردەي ەمەس، «ءبىتىم شارتى» ەسكى جالعاندان «اتقارىپ» كونىل قويىپ ۋرىستى تۇزىپ ءجۇر. ءبىراق جاڭا ءبىتىم شارتىنا دەگەن «سوزدى «ءبىز شىعارىپ، بۇل كازىردە شەت مەملەكەتتەر ەلشىلەرىنىڭ دە قولاعىنا ءتۇسىپ كەتتى. شەت مەملەكەتتەر ءالى قىتاي تىلەگىن ورىنداۋعا بارمايدى، سوندىقتان تەڭ ءماس، ءبىتىم شارتتارىن جويۋ كەرەكتىگىن سويلەيدى، «سۇيتىپ بارىپ دوستىعىندا كەلتىرۋ شىعار.

قىتايدا.

جاپون تەكستىل فابريكاسىندا بولعان ستاچكانى ەسكەرىپ، انگلىيا جۇمىسشىلار شانگاي سىرتىنداعى قىسىمدارعا تاياۋ جايىنا سەلەكتى. سونىڭ 5 ءمىڭ كىسى پارتيالارعا ەسەپ جوق. ەكى ورىنى ءبىر جۇمىسشىلار قىسپاققا الىنىپ، ءبىر جاتقا ءبىرى جىبەرىلگەن. اسكەر بارىپ جۇمىسشىلاردى بەت بەتىنە بىقتىرىپ قۋىپ ورابانان. جۇمىسشىلار قارسى تۇرىپ جانجال شىعارعان سوڭ تاعى اسكەر كەلىپ ملتىق اتقان. جۇمىسشىلاردان 6 ءولىپ، كوبى جارالى بولعان. 20 شامالىسى تۇتقىندالعان.

كەزدەسە تۇتقىندالعان كەسىپشىلەر ۋيىمى جيىلىس جاساپ وعان 6 مىڭداي جۇمىسشى جىينالعان. سول ۋاقىتتا لىي - جىي ليىن 5000 داي اسكەر جىبەرىپ اتقىلاتقان 20 لاپ جۇمىسشى ولگەن. كوبى جارالانعان. 500 دەي كىسى تۇتقىنعا الىنعان. ستۋدەنتتەر ۋيىمىنىڭ ۋيىنە اسكەر كىرگىزىلىپ جاتىر. بىرنەشە كامىيتەتتەر ۋيى جابىلعان. ءبىر قالاي ۋيىمىنىڭ مەكەمەلەرى تارتىپ الىنعان. لىي جىي - ليىنگە جىبەرىلگەن وكىلدەر كەلگەن، قايتقان جوق. تۇتقىنعا الىنعان شىعارەكەن قاۋىپ ار.

جۇمىسكەرلەر مەن ستۋدەنتتەردى اتقان

شانحاي ۋيەزىن بيلەپ تۇرعان مۇكدەن گەنەرالى جان - تسزۋ جان كامىۋنستەر پىكىرىن تاراتتى دەپ 4 جۇمىسكەر 6 ستۋدەنتتى اتقىزعان.

پولشادا.

كەسىپ بيلەرى مەن كەن جۇمىسكەرلەرى كەسىپشىلەرى ۋيىمىنىڭ اراسىندا اقىنى ارتتىرۋ تۋرالى ارا تۇرلى سوز ەر بولسادا توقتاۋلى بولعان جوق. كەسىپ بيلەرى جۇمىسكەرلەردىڭ اقىسىن ورىندامايسىڭ كەن قازاتىن زاۋىتتاردىڭ جۇمىسكەرلەرىن وكىل جىبەرىپ جالپى قۋرىپ؛ ءبىر اۋ زدان اۋزىنىڭ 14 ءىنەن بىلاي قاراي جالپى كونفرەنس جاساۋعا قاۋلى شىعارىپ تارقادى. كازىردە 146 زاۋىت توقتاپ تۇر. 25 مىڭداعان جۇمىسكەر كونفرەنس جاساپ وتىر.

انگلىيەدە.

كەن جۇمىسكەرلەرىنىڭ تىلەگى.

كەن جۇمىسكەرلەرىنىڭ وكىلى بولىپ وتىن مەن جۇزدەستى. كەن جۇمىسكەرلەرى كومىر كەسىپتەرىنىڭ جاي - كۇيىن تەكسەرۋگە شىعاتىن كەمىسيەگە كەن جۇمىسكەرلەرىندە وكىل كىرگىزۋىن تىلەدى. ۇكىمەت بۇل تىلەكتى ورىندامايتىنىن بىلدىرگەن ۋيتكەنى: كەمىسيەگە جالداۋشىلارعا جالعانۋشىلارعا تارتىپتىن ادامداردان كىرگىزىلەدى.

جۇمىسكەرلەر جۇمىستى ىلگەرى اقىلارىن بۇرىنعى قالپىندا قالدىرىلاتىن بولماعانعا جۇمىسقا كىرىسپەيمىز دەپ تۇر.

سۇرىيادا.

پىرانسۋز ۇكىمەتىنىڭ ادامدارى بەيرۋتە، الەپو (سۇرىيادا) قالالارىنا كەلگەن ۋاقىتتا جۇمىسكەرلەر وكىلى مىناداي بىلەكتەرىن بىلدىرگەن: الەمدى جەكە ءبىلىمدۋ، ءمەجبۇرلى ساقتاۋ، مەكتەپتەر - ءتىلۋ، شەتەلدىكتەرىن جاۋىزدەن توقتاتۋ، جانادا وكىلدەر مەن كىمگە قورعالاپ باعىنبايتىن سۇرىيا رەسپۋبليكەسىن جاساۋدى سۇراعان.

كاۋران اۋدانىنا كەلگەن جۇمىسكەر وكىلدەرى سۇرىيادىلى جەرىمى پىرانسۋز كەمىسەرىنىن، كاۋران اۋدانىن پىرانسيادان ءبولىپ، ءوز الدىنا كاۋران رەسپۋبليكەسىن جاساۋىن سۇراعان.

تىرانسۋوردالدا.

تىرانسۋورداعا تۇراتىن شەركەسىتەر كەڭەس ۇكىمەتىنە قاراي بوي ۇرادى. ارابتاردىڭ دا اراسىندا تولقىرىسكە داباىلانۋشىلار بار. تىرانسيوردون ۇكىمەتى شەركەستى تاراتىپ قۇۋىپ جىبەرىپ جاتىر.

ماروككە سوعىسى.

بايلار كازىتتەرى ءدەرىنەن پىرانسيا ۇكىمەتى رىپىنەردى ءبىر جولا قۇرتاتۇن قيمىل جاسالادى دەپ جازادى؛ پىرانسيا ۇكىمەتى ابدولكەرىمگە ءبىتىم ۋسىنىپ سويلەسۋدى قويۋ كەرەك دەيدى.

جۇمىسكەرلەر گازەتى رىپ سوعىسىندا ساداتتاردان كەلگەن حاتتى جارىيالايدى. قاتتا سالداتتار قاجىپ شارشاعان، ەندى ءبىتىم سوزىنە كونىپ رىپىنەرگە سۇراعانىن بەرىپ ءوز تاموزىن ءوزى شەشەتىن ەل بولۋىن مويىنداۋ كەرەك دەيدى.

پىرانسيادا.

30 مىڭداي بانكە جۇمىسكەرلەرى كونفرەنس جاسادى.

كازىردە پىرانسيادا 30 مىڭداي بانكە قىزمەتكەرلەرى كونفرەنس جاساپ وتىر. پىرانسيا استاناسى پاريج قالاسىندا كونفرەنسكە قاتىسقاندارىنىڭ كوشەدە جيىلىسى بولدى. جيىلىس بەيبىت كەزدە تاراپ بارا جاتقان كىسىلەرگە شوفار ءالىن جايىلدى؛ شەت ولاياتتاردا كونفرەنس كۇن سايىن كوبەيۋدە.

كەڭەستەر وداعىندا

قازاعىستان ەلىنىڭ شارۋاشىلىعى

سەيلى قوناقتار.

پىرانسيا استالىسى بارجا ءۇيىب بارا جاتىب ماسكەۋگە توقتاعان. شىلىنىڭ بوشتا تەلەگرام قىزمەتكەرلەرى كەڭەس ۇكىمەتىنىڭ قاتىناس ءىسىن جۇرگىزەتۇن مەكەمەلەرى مەن تانىسىب قالىب ءجۇر.

انگىليەدەن كەلگەن قوناقتار لەنينگراتتا.

لەنينگراتتا انگليەدەگى جەر جۇزىندەگى جۇمىسكەرلەرگە كومەك بەرەتۇن ۇيىم مەن كەڭەستەر ۇيىمىنىڭ، كاپيراتيبتەردىڭ وكىلدەرى كەلدى. قوشەمەتتەۋ سوزدەر اراسىندا لونتوندىڭ كەڭەستەر ۇيىمىنىڭ كەڭەسىنىڭ قاتشىسى: شەيبەرلەن مەن بولدۇۋىنىڭ ازاپتاۋى، باسقا كاپيتالىستەردىڭ الەكى جۇمىسكەرلەردىڭ بىرىگۋىنە ءبىر بوگەت قىلا الماي جوق دەدى.

جەنىۋە قالاسىنداعى كاپەراتيب ۇيىمىنىڭ قاتشىسى ەنپيلت: بۇل جەر جۇزىندەگى سوڭعى جەڭىس ەمەس؛ بۇل جەر جۇزىندەگى كەڭەستەر وداعىنداعى جۇمىسكەرلەردىڭ دۇنيە جۇزىندەگى كەدەيلەر مەن اراسىندا ءىنى تىيەتۇن جۇمىس دەدى.

سالالىن ارالىن جالداۋ جۇمىسى.

جوعارعى جالداۋ كامىيتەتىندە سالالىن ارالىنداعى مۇناي مەن تاس كومىردى جالداۋ تۋرالى، جاپون ۇكىمەتىنىڭ وكىلى مەن كەڭەس وكىلى بىرىگىب ءماجىلىس قۇردى. كەڭەس وكىلىنىڭ ءتور اعاسى يوپپە، جاپون وكىلىنىڭ ءتور اعاسى تاناكا قوشەمەتتەۋ سوزدەر سويلەب بىكىر الىستى. جانادا كەڭەس ۇكىمەتى مەن جاپونيانىڭ اراسىنداعى كورشىلىكتىڭ تۇزەلگەنىن سويلەدى.

گورۇۋزيا عا شاقىرىلدى.

گەرمانيا، بەلگيە ەلدەرىنىڭ وقىتۋشىلارىنىڭ وكىلدەرى تەلەگرات كەلدى. ... جۇمىسىن باسقارۋشىلار بىرىگىب گورۇۋزيا عا كەتۋىن تىلەدى.

گەرمانيا وكىلدەرى

گەرمانيا وكىلدەرى نوبو گورۇت، سامار قالالارىن ارالاب ءجۇر.

جالداۋ كامىيتەتىندە.

جالداۋ كامىيتەتى امەرىيكە كاپيتالىن كەڭەس ساۋداسىن ارالاستىرۋ نيەتى مەن بەلگىلى امەرىيكە پىيرماسى ورراتۇن ماشينەلەردىڭ جەر جۇزىنە ورتاق كامپانياسىنە كەڭەس ۇكىمەتىنە كەلىب جۇمىس ىستەۋىنە رۇقسات قىلدى.

ىستىق شەمىسى

قىرىمدا بۇرىن مۇنداي ىشتىق شىققان ەمەس.

قىرىمدا ءۇزال بيىلعىداي ىستىق شەمىسى 25 جىلدان بەرى بولعان ەمەس. 40 ءۇلىيەن بوت ىستىق جىبىلاتا عا ەسەبتەلەدى. 28 مۇليەن بوت ءبيداي ارتىلىب قالماق.

ورىنبور گۇبەرناسىندا ىستىق شەمىسى.

ورىنبور گۇبەرناسىندا الى ىستىق تەكىس جىبىلىب بىتكەن جوق. ورتاشا ەسەبىن دەسەتىينەسىنەن 80 بوت تۇسەدى. كەي ءبىر ورىندارىندا ءبيدايدىڭ دەسەتىينەسىنەن 250بوت تۇسەدى.

كەڭەستەر وداعىندا 7500 تىراكتور ءىس ىستەيدى.

جەر ءسۋ كەمىسسارياتىنىڭ قابار بەرۋىنە قاراعاندا كازىر دە كەڭەس ۇكىمەتىندە 7 مىڭ 500 تىراكتور مەن ەگىن سالىنادى. قارا شارۋالار تىراكتوردى كوب كەرەك قىلادى. بيىل ءبىرىنشى مايعا دەيىن تىراكتور سوراب 20 مىڭنان استا قاعاز تۇسكەن.

قازاعىستان كۇبەرناسىندا جەر وكىمەتى جۇمىستارى

اق-توبە گۇبەرناسىندا قالىق ۇيەزىندەگى بوگەتتەر جەر قىلىنىب ... وزەندەرىنىڭ سۋلارى ... كەلتىرىلىب بوگەت بولدى. ...

اقمولا گۇبەرناسىنداعى كوكشەتاۋ ۇيەزىندە ەكى بوگەت جوندەتىلدى. 40 مىڭ دەسەتىينەلىك ... كوكشەتاۋ ۇيەزىندە ەكى جەر ۇلەستىرۋ تۇرىلدى.

سەمەي گۇبەرناسىندا 4 دەسەتىينە جەردى سۋارۋ ... ۇيەزدەگى ... ورىن زەرتتەلدى، بۇل ارىق 800 دەسەتىينە جەردى سۋارعانداي ... 2 ارىق قازىلىب بەرىلدى.

كارپوب پاۆلودار ۇيەزىندەگى 6 شاقىرىم ارىق قازىلىب ءسۋ جىبەرىلدى، ەگىبەك ەكى ارىقتىڭ 11 شاقىرىم ارىق قازدىرىلىب ... 17 شاقىرىمدىق ارىق قازىلدى.

ورال گۇبەرناسىندا بوگەتتەر جاساۋ ءىسى جۇرگىزىلدى.

قونىستاندىرۋ جۇمىستارى.

گۇبەرنالاردىڭ كەلگەن قابارلارىنا قاراعاندا قونىستاندىرۋ جۇمىستارى جالعاسىب جۇرگىزىلىب جاتقان كورىنەدى. قونىستانۋشىلاردىڭ كوبى قونىستانعان گۇبەرنالاردىڭ قونىستانۋشىلارى قازاق قىزمەتكەرلەرى ...

ورال گۇبەرناسىندا 3 ايدىڭ ىشىندە 100 مىڭ دەسەتىينە جەر ... 43 مىڭ دەسەتىينە جەر ... 440 دەسەتىينە جەردىڭ ... قىلىندى.

اقمولا گۇبەرناسىندا 26 ... قونىستاندىرۋ جۇمىسىنىڭ جوسپارى ... 700 مىڭ دەسەتىينە جەر جۇرگىزىلىب جاتىر.

سەمەي گۇبەرناسىندا قونىستاندىرۋ جۇمىسى ...

قازاق ... جەر ... جۇمىسى باستالدى. قونىستاندىرۋ جۇمىسى ... ەسەبتەلىب ... شىعارىلدى.

اق-توبە گۇبەرناسىندا قونىستاندىرۋ جۇمىستارى جالعاسىب 330 شاقىرىم قالا ارا ... 225 مىڭ دەسەتىينە جەر ... 65 مىڭ دەسەتىينە جەردىڭ پىلانى الىندى.

قوستاناي گۇبەرناسىندا ... 35 مىڭ دەسەتىينە جەر ... قونىستاندىرۋ جۇمىستارىنىڭ ... الىندى.

بولاردان باسقا ... قىزمەتكەرلەر ...

قازاعىستانعا قانداي تاۋار كەلەدى.

الدىمىزداعى ءۇش ايدىڭ ىشىندە قازاعىستانعا ... 42 مۇليەن سوملىق ... تاۋارلار كەلەدى ... 60 باكون ... 200 باكون ... 160 باكون ...

زىيانىدى جاندىكتەردى قىرۋ جۇمىسى.

ونشەن 3 ايدىڭ ىشىندە ... قازاعىستاندا ... زىيانىدى جاندىكتەردى قىرۋ جۇمىسى ...

ورتالىق اتقارۋ كامىيتەتىندە

تەمەكى پەرزىيدىيۋمىندە

ورتالىق اتقارۋ كامىيتەتىنىڭ پەرزىيدىيۋمى ... كامىيتەتتەرى ...

قازاعىستان شارۋاسىنىڭ جايىنىڭ مۇقتاجى.

(باسى وتكەن ساندا)

...

پارتيا تۇرمىسى

ەل تىلشىلەرىنىڭ قاتارى.

پارتيا ستىرى

(قارا قالىق ۋيەلسىنان)

[illegible]

كامۇنيستەردىڭ كەسىپ قىزمەت قالىن قالاي ايرىۋ.

[illegible]

«ارتەل» اتىن جامىلىپ، سازدا قىپ جۇر.

(ەلدەن ۋيىزى)

[illegible]

قالقىنۋ ۋولاردىڭ ۋياسى ۋستالىمى.

[illegible]

ۋيىم دۇكىنى كەرەك.

[illegible]

قالقىتىڭ ىنتاسى جامىسى.

[illegible]

مەكتەپ سانىتاريالى قالدى.

[illegible]

جاستار ارەسىندا جۇمىس.

[illegible]

دەن ساۋلىق اندراتى.

[illegible]

مالايلار مەكتەبى.

[illegible]

سەكرىلەمەي كەلە جاتىر.

[illegible]

قابارلاندىرۋ.

[illegible]

جوعالعان.

[illegible]

بۇل كىمنىڭ مىندەتى.

قازاق ەلى باسىنان تالاي اۋىر كۇندەردى وتكىزگەن جۇرتتىڭ ٴبىرى. كەشەگى نيكولاي ورىس پاتشاسى زامانىندا مال ورنىنا جۇمسالدى، ٴبىرىمىز قول ورنىنا جۇمسالدى، جەرىن الدىرىپ، ۋىزاتتارعا تالاتقان، مۇڭىن الدىرىپ شولگە شۇبىرعان كەزدەرى بولدى. سانى بىرتالاي تولىپ جاتىر. مۇنى مەن قازاق ەلى جوعالادى. ەلدىگىنەن ايرىلادى، جالشىلار جالماعان وكتەبىر توڭكەرىسى. سونەن كەيىن ەلۋلى ەلدىڭ ٴبىرى بولىپ، ٴوز الدىنا وتاۋ تىككەنى، ەڭگى جەردە قانداي جۇمىس بولسادا وداق-تىڭ ورنىنا كەپ تىرەلەدى. تىرشىلىك تىلەسىندە «جاراتىلىسى ازعىندى» دەپ كەلىپ تاپسالىپ سوزالاي ەكەن.

وسى كۇنى ەل باسىندا تالاي ٴبىر اۋىر ماسەلە ورتاعا جارا جاتقان كورىنەدى. بۇل وسى كۇندە ەلدىڭ نادانلىعى، ماقتانۋ، ەلتىرىپ بەلەگەن دىڭگى مەيىتى ەل ىشىندە جايىلىپ بارا جاتقان تەڭگە قوتىر، سوز، كوكساۋ (چاخوتكا)، قىشىما... سىقىلدى جۇقپالى اۋرۋلار.

بۇل جۇقپالى اۋرۋلار وسى تارالۋى مەن قازاق ەلىنەن اۋىرۋ بولۋدان اقىسىز، قولىنىلعانى، ەلدىڭ ٴبىر كەمى كەمپىر، ٴبىر كەمى بۇزىلعان. وسى كۇنى قىزىل وردادا ەل ٴتۇزۋلى قوتىر، جارا اۋرۋلارىن ەل ايىلىپ اۋرۋعانى بار. وسىندا ٴبىر ايىلىك ىشىندە ٴبىر مىڭ ٴتورت ٴجۇز ادام قارالعان. وسىلاردىڭ جۇزدەن جەتپىس الدى جارىمى تەڭگە قوتىر، ون ەكىسى سوز، قالعانى قىشىما سىقىلدى جارالار بولىپ وتىر. تەڭگە قوتىرمەن اۋىرعان ٴار ٴبىر ٴجۇز ادامنىڭ ٴجۇز قىرىق بەسى قازاق، بەسەۋى (5) وزبەك، ٴتورتى ورىس، سوز بەن اۋىرعاندار دا كوبى تالادا اۋىرعاندار. تەڭگە قوتىردىڭ كوبى ەل قازاقتارى. ەلدە باسالىپ، قوتىرلاردىڭ اۋرۋى تۇسسە، جالعاسى، دەپ وسىلاي ساقتاۋى كەلەدى.

ٴجا بولماسا ٴتىپتى كەلمەي قويادى. جارانىڭ اۋزى بەتكەن مەن ونىڭ اۋرۋلارى ايەن ارالاپ بىلە قويادى. سونداعان ايەن مەدەلىسە ٴتۇبى جامانعا اينالادى. قالىڭ قالعان اۋرۋلار كوبەيىپ جاتقانى جارا ٴتۇسە باستايدى.

كوسە كەيىن جەپ قىرىلىپ قالعاندار، مۇرداردىڭ جەپ پىشىق بولعاندار، ٴبارى تەڭگە قوتىردىڭ الدى. ٴجانا بۇل اۋرۋ قۇۋالايتىن دەرت. مۇنداي ادامنان وكەدى بالا تۋۋمايدى، تۋسادا كەم بولادى. ٴجا بولماسا ايەلى ۋاقىتىندا جەتپەي بالا تاستايدى. سونىڭ ٴۇشىن دوقتىرلاردىڭ جارىلعانىڭ دەگەنشە ەمدەلە بەرسۋ كەرەك. ەمدەۋگە سالاق قاراپتۇن بىردە كەلىپ، بىردە كەلمەيتۇن ايەلدەر مەن بالالار بۇل سالاقتىقتى جويىپ دوقتىرلاردىڭ كەڭەسىن تىڭداماي وتىر. ايتپەسە، سالاق ەمدەلۋدەن ٴتۇك پايدا وتپەيدى.

ايتىلعاندار ٴجۇز جەر، جەرمە بەسى (25%) ٴتىپتى تابىپ كەتەدى. (مۇنىڭ دا كوبى ەل قازاقتارى). مۇنداي اۋرۋلارعا جەڭىل جەلپى قارايدىن جارامايتۇنىن، ٴتۇبى جامانعا اينالاتۇنىن، اينىپ ٴتۇسىندىرۋ كوزى اشىق ازاماتتاردىڭ، الۋەت ۇيىمدارىنىڭ مىندەتى. ايتقان كەڭەسكە قول قويىپ، قولاققا اسۋ ەل ازاماتىنىڭ مىندەتى.

دالادا بولسىن، قالادا بولسىن ۇيالاردىڭ جانىنان دەن ساۋلىق ۇيىرمەلەرى اشىپ، دەن ساۋلىق تۋرالى بولعان جۇمىستاردى كۇشەيتۋ كەرەك. «الدىمەن الى جاستار اراسىندا اكسكۋرسيالار سويلەتكەن ٴجون. ٴوزىن ٴسوزدىڭ قىسقاسى: قازاق ىشىندە ٴوزى جايىلىپ بارا جاتقان قۇرت اۋرۋمەن كۇرەسۋ جالپى كوزى اشىق قازاق ازاماتتارىنىڭ مىندەتى.

اقىمەت ماماي ۇلى.

ايماقتىق مەكەمەلەردە.

قالىق اعارتۋ كوميسسارياتىنە بەرىلگەن قارجى.

مۇنداي جۇمىستارعا جۇمساۋ ٴۇشىن قازاقستان الىق اعارتۋ كوميسسارياتىندە 983.779 سوم قارجى بەرىلەدى:

1) قىزىل ورداداعى ەكى ٴبولىمدى I باسقىش مەكتەبىن سالۋعا 87 مىڭ 730 سوم، 2) قىزىل وردانىڭ تەمىر جول اۋدانىنا I باسقىش مەكتەپ سالۋعا 200 مىڭ سوم، 3) قىزىل وردادا II باسقىش مەكتەپ سالۋعا 109 مىڭ 345 سوم، 4) قىزىل وردادا ايماقتىق پارتيا كەڭەس مەكتەبىنە ٴۇي سالۋعا 185 مىڭ سوم، 5) جاڭا سالىنىپ جاتقان ۇيلەردىڭ قاسىنان قوسىمشالارعا ۇيلەر سالۋ ٴۇشىن 35 مىڭ سوم، 6) قازاقستان بولىستارىندا 20 مەكتەپ ٴۇي سالۋعا 300 مىڭ سوم، 7) ۋلت باسپا ٴۇيى ٴۇشىن تۋرالى باسپالار سالىپ الۋعا 65 مىڭ سوم، 8) قىزىل وردادا قازاق تياتىرىن سالۋعا 29 مىڭ 960 سوم، 9) ايماقتىق پارتيا كەڭەس مەكتەبىنە جابدىقتاۋعا 35 مىڭ سوم، 10) قازاق، وستيپتىڭ [illegible] قىزىل وردا مەكتەبىنە [illegible] تاپسىرۋعا 34 مىڭ سوم، 11) وقىتۋشىلار شاقىرۋعا 12 مىڭ سوم، 12) قازاقشا باساتىن قول ماشينەلەر جاساتۋعا 10 مىڭ سوم، 13) مۇعالىم ساۋدا تەرگە جاردەمگە 15 مىڭ سوم، 14) قىزىل وردانىڭ ماتەرياليستىك اعارتۋ ورىندارىن جابدىقتاۋعا 15 مىڭ سوم.

مال دارىگەرلەرىنىڭ سانى.

قازاقستاننىڭ بارلىق مال ەمدەيتۇن ورىندارىندا قازىرگى ۋاقىتتا 17 مال دارىگەرى، 126 مال پەلشەرى بار. بەلگىلەنگەن مولشەر بويىنشا 53 دارىگەر، 124 پەلشەر بولۋعا ٴتيىس. مال دارىگەرلەرى از بولعان سوڭ ولاردىڭ ٴبىر جەرىنەن ورنىنا مال پەلشەرلەرى الىنعان.

قامىسبەكتىڭ بالىقشىلارىنا جاردەم.

قامىس دەڭىزىندە بولعان سۋ تاسقىنىنان زيانشىلىق بولىپ، بالىقشىلارعا بەرىلگەن 20 مىڭ سوم قارىزدىڭ 12 مىڭ سومى دەڭىز اۋدانىنا، 5 مىڭ سومى ماكەمستاۋ اۋدانىنا، 3 مىڭ سومى جىبالوۆ كوسا اۋدانىنا الىنادى. بۇل قارجى بالىقشىلارعا ۇلەستىرىپ ورىنداتىلىپ، اۋىل شارۋاشىلىق بانكىسىنە تاپسىرىلادى.

نەگە بۇلاي؟

(تىلشىلەر قاتىنان قورىتىندى)

(تورعاي)

ايىرعىز بولىسىنىڭ ادامدارى: «داۋ شوبيەس ۇلى، زاكىر شوقاباي ۇلى، تاشى بىرتەكە جولداستارىمەن 10-ازداعان قالىق ٴبىر ٴزارلىق تاقىرىپتى الدىم ٴوسىپ جەلدە ارتىن جەل جارىسا جاتقان بولار. ايتكەرلەر تارازى بولىپ گوبەيدەنىڭ سوتىنىڭ شاعىم القاسىنا ارىز بەرگەن ەكەن، شاعىم القاسى قالىق ٴبىرىنىڭ بۇرىنعى بەرىلگەن بۇزىپ تابىستاردى قاجەت بەرگەن. بۇل ٴىستى سوت تاپتا قاراعاندا ورىندالماي بۇرىنعى كوبەيىپ قالعاندى.

ٴبىر كۇنى سەيجون ۇلى دەگەن ازاماتىمىز كەزدەي جوق بولىپ، — شوبيەس بالالارىن سۇراعانداردىڭ نە؟ سەنىمىردىڭ ماقسۇتتارىنىڭ وكىمەتپەن قالىقتى شامسىز ٴۇشىن دەپ باس سالدى.

سالىپ قالدىم. ۋرسا جازا بەردىڭ دەپ ٴبىز بالاسقاندى مۇندا كوردىم: ٴتىپتى بىلمەيتىن ازاماتتار ورنىنىڭ سويلەدىن سوزعا باعىنىپ ورىندى تىڭداماعان!!

ش. م.

**

(تورعاي)

قىزىل جەڭىل بولىسىنان ونىڭ جىلى سالىق جينادىندا ەل شارۋالارىنىڭ قولىنا سالىق قاعازىن بەرمەي [illegible]

ەسكىسىپ وتىرعان 300 — دەي ٴۇي بار. بۇلاردىڭ بالالارى وقۋدان ماقرۇم. ٴبىر مۇعالىمنان وزدەنگەننەرى مەكتەپتەردەن ورىن الا المايدى. كوبى قايدان وزدەرىنەن بىلەبىلدى. اكىمشىلەرى ٴۇيلىپ جەتىم قالعان ادىرىدا از ەمەس. بۇل جەتىمدەردى ورىنداستىراتۇن ورىن تاعى جوق. مەكتەپ اشۋعا — ۇيدەردىڭ كوڭىلى جوق.

بۇلار بالاسىن كىم وقىتادى؟

ايسا ٴنجيمۇل ۇلى

**

(اقمولا)

ٴبىر موسكالىق تۇۋرالى. تالاي جول بەن باسىنان ٴوتىپ دەپ ايتىلعان مەكەلا تۋرالى [illegible]

[illegible]

ايتۋ ٴسىنى جۇزەگە تەز شىعارۋ ٴجون ەمەس پە ەدى؟

تۇن.

**

(دومبا تان)

[illegible]

مەكتەپكە شاقىرۋ

[illegible]

بۇل ورىندالعان ۋاقىتتان قالعاندار كەلەر جىلعا دەيىن الىنادى.

زىرەكلاپق اعارتۋ بولىمىنىڭ باستىعى: قىزىل — قوجا ۇلى.

باسقارماعا قاتتار

[illegible]

شايامى تىكشى.

جيھان — تەرگەن.

اۋەدە باسىلاتۇن گازەت.

ٴمول تۇمشىڭ امەريكەدە اۋەدە ۇشىپ ٴجۇرىپ گازەت باسۋ شىعاتىن. گازەت ۇشىپ جۇرگەن ايروپلاننىڭ ۇستىندە باسىلىپ الدىرۇشىلارعا اۋەدەن تاستالادى.

100 بۋتتىق بومبى.

امەريكەدە 100 بۋتتىق بومبىلار سىنالىپ شىقتى. مۇنداي بومبى ٴتۇسىپ جارىلعان جەرىنەن ەنى 30 ارشىن شۇڭىر قىلادى.

مۇقىيەت دەڭگىزدەن ۇشىپ ٴوتۋ.

امەريكە وكىمەتى اۋروپا مەن ەكى ارادا اۋە قاتىناسىن ورناتۋعا كىرىسكەن. بۇل ەكى ارا 10 مىڭ شاقىرىمنان ارتىق مۇقىيەت دەڭىزى.

جولدا ٴتۇسىپ ايالداۋ ٴۇشىن مۇقىيەت دەڭىزىندە ۇستىندە ايروپلاندار تۇناتۇن قولدان سالىنعان ارالدار ورناتىلادى.

پىرانسيا بۇل ەكى ارانى توقتاماستان ايروپلان مەن ۇشىپ وتۋگە تىرىسىپ جاتىر. بۇل ٴوزى مەن ولىكەن ايروپلان سىناپ جاتقانى كورىنەدى. بۇل ايروپلان 10 مىڭ شاقىرىمنان ارتىق جەردى ەشبىر توقتاۋسىز قالاماستىڭ اراسىن جولدا توقتاماستان ۇشىپ ٴوتپەكشى.

30 شاقىرىم جۇرگەن.

كامەنسكي دەگەن جۇرگىش ەدىل بولاپ توقتاماستان 4 ساعاتتا 30 شاقىرىم جەر جۇرگەن.

باسقارمادان جاۋاپتار:

قالشىكە — اماندىق ۇلى تۋرالى جازعانىڭىز كەشىگىپ قالعاندىقتان باسىلمادى. ناعىزدا جازىپ تۇرىڭىز.

قىرمىزگە — جيھان ەكى موزەر ەنگەزدى باسقارماعا جىبەرىڭىز. جارامسىز باسىپ وتىرامىز. باسىلعاندارىڭا ٴتيىستى قاق بەرەمىز. ونە ۋاقىتتى بولسا مۇندا شىعاتۇن جۇرنالدارعا باستىرۋعا بولادى.

مال باسىنا — سالىق جۇمىسى تۋرالى جاپىپ ٴتۇسىنىس گازەت بەتىندە بەرىلىپ كەلەدى.

ٴوزىنگەردىڭ تۇسىنىگەنىڭىز بولسا، باسقارماعا جازساڭىز، گازەت بەتىندە ٴتۇسىنىس بەرەمىز.

ٴزىبا الدا بەرگەن ۇلىنا — جىبەرگەن ادرەسەڭىز كەلىپ جاتىر. الدىندا گازەت جىبەرىلدى.

مۇقتار مۇرزا ۇلىنا — ەمىزدىڭ 100 — ادامىڭىز اتىرەسىڭىز ەنگىس كورسەتكەن سوڭ، گازەت جىبەرىلە باستادى.

ۋاقىتشا شىعارۇشى:
مايلى ۇلى بەيسەمبەت.
Вр. Редактор: Б. МАЙЛИН

مال جاسىرعاندارعا شتىراپ

(تۇركستان ۇيەزى)

تۇركستاندان جاڭا قورعان بولىسىنداعى ديقان شارۋالاردىڭ مالىن سەنىكە الۋعا كەسىپ شىعىپ، شارۋالاردىڭ اۋىزەكى ايتۋى مەن جازىپ كەتكەن. كەيى ٴبىر ادامدار ماڭ كولدەن كەسىلەردىڭ ايتقانى بويىنشا جازعان. بۇل قايار ۇيەزدىڭ الىم-سالىق كوميسسياسى جەتىپ، ۇيەزدىڭ اكىم مۇدەسى، رەسپۋبلىكا جولداسى، تومسكىلەر ۇيەزدىڭ باقىلاۋ كوميسسياسى، جولداسى، پارتيا كوميتەتىنىڭ مۇشەلەرى، ايتىپ ۇيالاردى تەكسەرىپ شىققان.

ارتىق مال ٴتۇسىپ جاسىرعان بايلاردىڭ ۇستىنەن اكى جاباپ، تۇركستان ۇيەزدىڭ اتقارۋ بولىمىنە قۇرىلدى.

جاڭا قورعان قىستاعىنداعى سالىق جۇمىسىن ايماقتىق ٴۇشىن امەرتاننىڭ 3-ٴشى كوي كوشپەلى سوت شىعىپ، دەكابرىنە 20 دان اسىپ ادامعا الدىنا 120 سوم، سوڭىنا 35—40 سومنان شتىراپ سالدى. ٴبىر ازى تەكسەرە كەلە ايتپارىن ۇيەزدىڭ موينىنا قويادى.

تىلشى.

«ەڭبەكشى قازاق»

ازىرگە جەتىسىنە 4-شىعادى.

گازەتىنە جازىلۋ داپتەرى اشىق

«ەڭبەكشى قازاق»
«ەڭبەكشى قازاق»
«ەڭبەكشى قازاق»
«ەڭبەكشى قازاق»

وقۋشىلارىنا ٴجيى ۋاقىت تۇرۋ ٴۇشىن جەتىسىنە ٴتورت رەت شىعا باستادى، ۋاقىتى كۇندە شىعاتۇن.

وقۋشىلارىن دۇنيەدە بولىپ جاتقان ۇندەلىك قايارلاردى تولىق جەتكىزىپ، ساياسي، شارۋاشىلىق، ادەبيەت، ٴبىلىم جونىندەگى ٴتۇرلى ماعلۇمات بەرىپ تۇرادى:

تىڭ شىعۋى جيىلەنەدى. جازىلۋ باعاسى بۇرىنعىشا: جىلدىق 5 سوم 59 تيىن، التى ايعا 2 سوم 89 تيىن، ٴۇش ايعا 1 سوم 45 تيىن.

تىڭ ٴار ٴبىر ٴنومىرىنە ۋەزدەردە، بولىستاردا، گازەتكە الۋشىلار جىبەرىپ، گازەتتىڭ ٴدۇرىس تارالۋىن باقىلاپ تۇراتۇن اگەنت-تىلشىلەرى بار.

باسقارما ٴۇيى — قىزىل وردادا، بۇرىنعى پوشتا ۇيىندە.

قات. قايار، تەلەگرام ٴۇشىن ادرەس: г. Кзыл-Орда, ред. „Эңбекши Казак“.

г. Кызыл-Орда типография Казгосиздата

Казглав. № 302 Тираж 7000 экз.